

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové, časové a organizační vymezení :

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících

- 1. ročník 8 hodin /RVHV 7 hodin/ týdně
- 2. ročník 9 hodin /RVHV 8 hodin/ týdně
- 3. ročník 7 hodin /RVHV 6 hodin/ týdně
- 4. ročník 7 hodin týdně
- 5. ročník 8 hodin týdně

Vyučování Českému jazyku a literatuře na 1. stupni je základem veškeré výchovy a vzdělání na tomto stupni. Zvládnutí úkolů předmětu je předpokladem pro splnění úkolů ostatních vyučovacích předmětů.

Cílem vyučování českému jazyku a literatuře je naučit žáky vyjadřovat se srozumitelně a výstižně ústní i písemnou formou spisovného jazyka a naučit se správně a s porozuměním číst texty umělecké i naukové literatury, které jsou nezastupitelným zdrojem informací o světě i zdrojem poznání a osvojování jazyka. **Cílem jazykové výuky je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.**

Metody a formy práce se užívají podle charakteru učiva a cíle vzdělávání (samostatná práce, práce ve dvojicích a skupinách, frontální výuka, projekty ...).

Hodnocení probíhá podle klasifikačního řádu a opírá se o výsledky písemných a ústních projevů, úrovně vlastní prezentace a míry zapojení do spolupráce. Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat vědomosti a dovednosti spisovné podoby českého jazyka a schopnost užívat jazyka i jako nástroje získávání informací.

Předmět Český jazyk a literatura má komplexní charakter, protože v sobě spojuje jak jazykové vyučování a slohový výcvik, tak nácvik správného čtení, literární výchovu a nácvik správného psaní. **Je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty a neustále jimi prolíná.**

Průřezová témata

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* jako běžná součást výuky, proto už nejsou uváděny v kolonce *průřezová témata*. Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. stupně.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- 1. Osobnostní a sociální výchova /OSV/**
  - rozvoj schopností poznávání
  - sebepoznání a sebepojetí
  - psychohygienu a kreativitu
  - poznávání lidí a mezilidské vztahy
  - komunikace
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana /VDO/

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /EGS/

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

4. Multikulturní výchova /MKV/

- kulturní diference
- lidské vztahy
- etnický původ
- multikultura
- princip sociálního smíru a solidarity

5. Enviromentální výchova /EV/

- vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova /MDV/

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Formy:

INT - integrace tématického okruhu průřezového tématu

SP - samostatný předmět

P - projekt

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů:

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončí úkoly a zdůvodní své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální:

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby se žáci naučili spolupracovat při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské:

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě a k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní:

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů